

זכות מטפחים

חוק זכות מטפחים של זני צמחים, תשל"ג-1973

תוכן ענינים

5	Go	פרק א: פרשנות ותחולה	
5	Go	הגדרות	סעיף 1
6	Go	תחולה	סעיף 2
6	Go	פרק ב: זכויות וכשרותן לרישום	
6	Go	זכות למטפח	סעיף 3
6	Go	הבטחת זכות	סעיף 4
6	Go	ספר זכויות מטפחים	סעיף 5
6	Go	כשרות לרישום	סעיף 6
7	Go	זן חדש מהו	סעיף 7
7	Go	ללא כותרת	סעיף 8
7	Go	כל הקודם זוכה	סעיף 9
7	Go	פרק ג: המועצה, הרשם והועדה לזכויות מטפחים	
7	Go	מינוי המועצה וועדותיה צו תשס' 2000	סעיף 10
7	Go	תפקידי המועצה	סעיף 11
7	Go	תוקף פעולות	סעיף 12
8	Go	דיון והצבעה	סעיף 13
8	Go	הרשם ותפקידיו	סעיף 14
8	Go	הגשת בקשה	סעיף 15
8	Go	בדיקת בקשה	סעיף 16
9	Go	שמיצה	סעיף 17
9	Go	ועדה לזכויות מטפחים	סעיף 18
9	Go	סודיות	סעיף 19
9	Go	פרק ד: הליכי רישום	
9	Go	בקשה לרישום זכות מטפחים	סעיף 20
9	Go	פרטים נוספים חוק תשמד' 1983	סעיף 21
9	Go	פרסום בקשה חוק תשמד' 1983	סעיף 22
9	Go	התנגדות לרישום	סעיף 23
10	Go	הרישום	סעיף 24
10	Go	הפניה לבית המשפט	סעיף 25
10	Go	בקשה לתיקון ספר הזכויות	סעיף 26
10	Go	התנגדות לרישום תיקון	סעיף 27
10	Go	החלטה בדבר תיקון בספר הזכויות	סעיף 28
10	Go	ביטול זכות מטפחים	סעיף 29
11	Go	בטלות מעיקרה של זכות מטפחים	סעיף 29א
11	Go	תוצאות החלטה בדבר ביטול או בטלות זכות מטפחים	סעיף 30
12	Go	פרק ה: שמות זנים רשומים	
12	Go	מגבלות לרישום שמות זנים	סעיף 31
12	Go	אישור שם הזן	סעיף 32

חוק זכות מטפחים של זני צמחים, תשל"ג-1973

נוסח מלא ומעודכן

12	Go	השגה על קביעת שם הזן	סעיף 33
12	Go	הגנה על שם הזן	סעיף 34
12	Go	ייחודו של שם של זן	סעיף 35
13	Go	פרק ו': הגנה על זכות מטפחים	
13	Go	היקף זכות מטפחים	סעיף 36
13	Go	מיצוי זכות מטפחים	סעיף 36א
13	Go	שימוש מותר בזן רשום	סעיף 37
14	Go	תקופת זכות מטפחים	סעיף 38
14	Go	משקלו של הרישום	סעיף 39
14	Go	רשיון פרמצבטי לשם כפיה	סעיף 40
14	Go	רשיון חקלאי לשם כפיה או ביטול זכות תט תשלד 1974	סעיף 41
14	Go	הוראות משלימות	סעיף 42
14	Go	העברת זכות מטפחים	סעיף 43
14	Go	רשות לניצול עקב שימוש קודם בתום לב	סעיף 44
15	Go	פרק ז': זן שטופח בשירות	
15	Go	הודעה על טיפוח זן	סעיף 45
15	Go	זן שטופח עקב שירות	סעיף 46
15	Go	סכסוך בקשר לטיפוח זן	סעיף 47
15	Go	חזקת טיפוח בשירות	סעיף 48
15	Go	קביעת הועדה לזכויות מטפחים	סעיף 49
15	Go	חובות עובד המדינה	סעיף 50
16	Go	חובת ההודעה נמשכת	סעיף 51
16	Go	חובת גילוי פרטים	סעיף 52
16	Go	חובת סיוע למעביד	סעיף 53
16	Go	חובת סודיות	סעיף 54
16	Go	פרק ח': ציון שם המטפח למעשה	
16	Go	הגדרה	סעיף 55
16	Go	ציון שם המטפח	סעיף 56
16	Go	שמיעת המטפח ובעל הזכות	סעיף 57
16	Go	אי הזדקקות לדרישה	סעיף 58
16	Go	אין ויתור על ציון השם	סעיף 59
16	Go	ציון שם אינו מקנה זכויות	סעיף 60
16	Go	פרק ט': הפרת זכות מטפחים	
16	Go	תביעות הפרה	סעיף 61
16	Go	המועד להגשת תביעות הפרה	סעיף 62
16	Go	העברת חובת הראיה	סעיף 62א
17	Go	ניצול מוצר שחולט	סעיף 63
17	Go	בטילות הרישום — הגנה על הפרה	סעיף 64
17	Go	סעדים במשפטי הפרה	סעיף 65
17	Go	פיצויים כשתוקן פירוט	סעיף 66
17	Go	סייג להענקת פיצויים בזכות מטפחים שבוטלה בחלקה	סעיף 67
17	Go	פיצויים בזכות מטפחים שחודש תקפה	סעיף 68
17	Go	הצהרה בדבר אי הפרה	סעיף 69
18	Go	סמכויות בית המשפט בהעברת דיון למועצה	סעיף 70
18	Go	פרק י': בקשות חוץ	
18	Go	בקשת תושב חוץ	סעיף 71
18	Go	דין קדימה	סעיף 72

חוק זכות מטפחים של זני צמחים, תשל"ג-1973

נוסח מלא ומעודכן

18	Go	הרחבת התחולה	סעיף 73
18	Go	פרק יא: אגרות	
18	Go	תשלום אגרות	סעיף 74
18	Go	ארכה לתשלום אגרות	סעיף 75
18	Go	פרסום פקיעת הזכות	סעיף 76
18	Go	בקשה להחזר תקפה של זכות שפקעה	סעיף 77
18	Go	פרסום בקשה להחזר תוקף	סעיף 78
18	Go	התנגדות להחזר תוקף	סעיף 79
19	Go	צו להחזר תוקף	סעיף 80
19	Go	העברת זכות ניצול	סעיף 81
19	Go	פרק יב: עונשין	
19	Go	הפרה ביודעין	סעיף 82
19	Go	מעשה בזן לפני רישומו	סעיף 83
19	Go	אי קיום חובה	סעיף 84
19	Go	בית משפט מוסמך	סעיף 85
19	Go	פרק יג: שיפוט, סדרי דין ונוהל	
19	Go	ערעור	סעיף 86
19	Go	דיון בדלתיים סגורות	סעיף 87
19	Go	ראיות בערעור	סעיף 88
19	Go	יועץ מדעי	סעיף 89
19	Go	רשות להורות על תיקון הפירוט	סעיף 90
19	Go	הארכת מועדים	סעיף 91
20	Go	איסוף ראיות	סעיף 92
20	Go	דיון בהליכים על ריב	סעיף 93
20	Go	ייצוג מיוחד	סעיף 94
20	Go	שמירת מסמכים	סעיף 95
20	Go	עיון לציבור וקבלת נסחים מאושרים	סעיף 96
20	Go	מסירת חומר ריבוי	סעיף 96א
21	Go	רישום העברת זכויות	סעיף 97
21	Go	תיקון רשומות ומסמכים	סעיף 98
21	Go	תיקון טעויות סופר	סעיף 99
21	Go	תיקונים ביזמת הרשם	סעיף 100
21	Go	סייג לקבלת מסמכים המעידים על זכויות מטפחים תט תשל"ד 1974	סעיף 101
21	Go	פרק יד: שונות	
21	Go	תחילה	סעיף 102
21	Go	הוראות מעבר	סעיף 103
22	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 104
22	Go	תוספת*	

פרק 131

זכות מטפחים

חוק זכות מטפחים של זני צמחים, תשל"ג-1973⁽¹⁾

- (1) פורסם ס"ח מס' 713 מיום כ"ה באב תשל"ג (23.8.1973) עמ' 272.
תוקן ס"ח מס' 733 מיום ט' בסיון תשל"ד (30.5.1974) עמ' 78-80 (ת"ט).
ק"ת מס' 3212 מיום כ"ז באב תשל"ד (15.8.1974) עמ' 1675.
ק"ת מס' 3306 מיום ד' בניסן תשל"ה (16.3.1975) עמ' 1112.
ק"ת מס' 3361 מיום י"ז בתמוז תשל"ה (26.6.1975) עמ' 2094.
ק"ת מס' 3383 מיום ה' באלול תשל"ה (12.8.1975) עמ' 2462.
ק"ת מס' 3535 מיום ג' בסיון תשל"ו (1.6.1976) עמ' 1730.
ק"ת מס' 3757 מיום י"ח באלול תשל"ז (1.9.1977) עמ' 2535.
ק"ת תשל"ח: מס' 3805 מיום 19.1.1978, עמ' 560;
מס' 3869 מיום 13.7.1978, עמ' 1724 — צו (מס' 2) תשל"ח-1978.
התוספת הוחלפה בק"ת תשל"ט מס' 3976 מיום 1.5.1979 עמ' 1098.
התוספת תוקנה: בק"ת תש"ם מס' 4143 מיום 10.7.1980 עמ' 2038;
ק"ת תשמ"א מס' 4274 מיום 28.9.1981 עמ' 1567.
ק"ת תשמ"ב: מס' 4289 מיום 19.11.1981 עמ' 282; מס' 4322 מיום 4.3.1982 עמ' 695.
ק"ת תשמ"ג מס' 4486 מיום 17.4.1983 עמ' 1168.
ק"ת תשמ"ד מס' 4535 מיום 30.9.1983 עמ' 131.
החוק תוקן ס"ח תשמ"ד מס' 1098 מיום 15.12.1983 עמ' 23 (ה"ח תשמ"ד מס' 1649 עמ' 67).
התוספת הוחלפה בק"ת תשמ"ד מס' 4576 מיום 12.1.1984 עמ' 732.
התוספת תוקנה בק"ת תשמ"ד: מס' 4618 מיום 12.4.1984 עמ' 1295; מס' 4702 מיום 16.9.1984 עמ' 2569 — צו (מס' 2) תשמ"ד-1984; בק"ת תשמ"ו מס' 4865 מיום 16.10.1985 עמ' 83 — צו תשמ"ו-1985.
בק"ת תשמ"ז מס' 5010 מיום 27.2.1987 עמ' 535.
בק"ת תשמ"ח מס' 5073 מיום 31.12.1987 עמ' 311.
בק"ת תשמ"ט: מס' 5157 מיום 5.1.1989 עמ' 306; מס' 5166 מיום 23.2.1989 עמ' 498; מס' 5189 מיום 11.6.1989 עמ' 882.
התוספת הוחלפה בק"ת תש"ן מס' 5247 מיום 1.2.1990 עמ' 366.
התוספת תוקנה: בק"ת תש"ן מס' 5280 מיום 12.7.1990 עמ' 814.
בק"ת תשנ"א: מס' 5351 מיום 30.4.1991 עמ' 822 — צו תשנ"א-1991.
מס' 5373 מיום 25.7.1991 עמ' 1066 — צו (מס' 2) תשנ"א-1991.
בק"ת תשנ"ב: מס' 5409 מיום 31.12.1991 עמ' 584; מס' 5416 מיום 27.1.1992 עמ' 703; מס' 5427 מיום 8.3.1992 עמ' 881; מס' 5451 מיום 18.6.1992 עמ' 1171; מס' 5453 מיום 29.6.1992 עמ' 1196; מס' 5467 מיום 20.8.1992 עמ' 1465.
בק"ת תשנ"ג: מס' 5490 מיום 29.12.1992 עמ' 265; מס' 5501 מיום 16.2.1993 עמ' 398; מס' 5535 מיום 21.7.1993 עמ' 982 — צו (מס' 4) תשנ"ג-1993.
בק"ת תשנ"ד: מס' 5550 מיום 12.10.1993 עמ' 22 — צו תשנ"ד-1993; מס' 5556 מיום 31.10.1993 עמ' 108 — צו (מס' 2) תשנ"ד-1993; מס' 5568 מיום 28.12.1993 עמ' 297 — צו (מס' 3) תשנ"ד-1993; מס' 5585 מיום

10.3.1994 עמ' 689 — צו (מס' 4) תשנ"ד-1994.

(ראה המשך הערה (1) בעמ' 8913)

פרק א': פרשנות ותחולה

1. בחוק זה —

הגדרות

"בוחן" — אדם או מוסד שאישר אותו השר להיות בוחן ויועץ לענין בקשות והתנגדויות המוגשות לפי הוראות חוק זה, כולן או מקצתן;

"בקשת חוץ" — בקשה שהגיש מטפח או קודמו בזכות המטפחים להגנת הזכות במדינת האיגוד;

חוק תשמ"ד-1983 חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

"האמנה" — האמנה הבינלאומית בדבר הגנה על זני צמחים חדשים, 1961, כפי שתוקנה כג'נבה בשנת 1972, בשנת 1978 ובשנת 1999;

"זן" — קבוצת צמחים בתוך יחידת מיון בוטנית מהדרג הידוע הנמוך ביותר, אשר, בלי להתחשב במידה שבה מולאו התנאים להענקת זכות מטפחים, יכול כי —

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

(1) תוגדר כביטוי לתכונות הנובעות מגנוטיפ נתון או משילובם של גנוטיפים;

(2) תובדל מכל קבוצת צמחים אחרת על ידי ביטוי של לפחות אחת מן התכונות כאמור בפסקה (1);

(3) תיחשב כיחידה עצמאית בכל הנוגע להתאמתה להתרבות ללא שינוי;

"זן נגזר בעיקרו" — כמשמעותו בסעיף 36;

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

"חומר מאוסף" — צמח וכל חלק ממנו, לרבות פריו, שאינו מיועד לגידול או לריבוי;

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

(המשך הערה (1) מעמ' 8912):

ק"ת תשנ"ה: מס' 5640 מיום 22.11.1994 עמ' 362 — צו תשנ"ה-1994.

מס' 5648 מיום 29.12.1994 עמ' 470 — צו (מס' 2) תשנ"ה-1994. מס' 5655 מיום 22.1.1995 עמ' 615 — צו (מס' 3) תשנ"ה-1995. מס' 5676 מיום 12.4.1995 עמ' 1373 — צו (מס' 4) תשנ"ה-1995. מס' 5678 מיום 1.5.1995 עמ' 1407 — צו (מס' 5) תשנ"ה-1995. מס' 5693 מיום 20.7.1995 עמ' 1675 — צו (מס' 6) תשנ"ה-1995.

ק"ת תשנ"ו: מס' 5711 מיום 9.11.1995 עמ' 65 — צו תשנ"ו-1995.

מס' 5727 מיום 31.12.1995 עמ' 384 — צו (מס' 2) תשנ"ו-1995.

מס' 5733 מיום 25.1.1996 עמ' 507 — צו (מס' 3) תשנ"ו-1996.

ס"ח תשנ"ו מס' 1564 מיום 23.2.1996 עמ' 92 (ה"ח תשנ"ה מס' 2382 עמ' 389) — חוק (מס' 2) תשנ"ו-1996; ראה להלן בעמ' 8943.

ק"ת תש"ס מס' 6034 מיום 14.5.2000 עמ' 578 — צו תש"ס-2000; תחילתו ביום 30.4.2000.

* ראה להלן בעמ' 8943 את הסעיפים 33 ו-34 לחוק (מס' 2) תשנ"ו-1996, בענין תחילה, ותחולה והוראות מעבר.

"חומר ריבוי" — צמח וכל חלק ממנו המיועד לגידול או לריבוי, לרבות זרעים ותרביות ריקמה;

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

"זן רשום" — זן שנרשמה לגביו זכות מטפחים;

"חוק זה" — לרבות תקנות לפיו;

"מדינת האיגוד" — מדינת חוץ שהרשם הודיע עליה ברשומות שהיא חברה באיגוד להגנת זני צמחים חדשים מכוח האמנה;

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

"מטפח" — מי שפיתח זן חדש כמשמעותו בסעיף 7, לרבות הבאים מכוחו לפי הדין או על פי העברה או הסכם;

"ניצול", לענין זן —

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

- (1) גידולו או ריבוי;
 - (2) הכנה לצורך ריבוי;
 - (3) הצעה למכירתו;
 - (4) מכירתו, ייצואו, ייבואו, או שיווקו בכל דרך אחרת;
 - (5) החזקתו לצורך אחת הפעולות המנויות בהגדרה זו;
 - (6) פעולות אחרות, שהשר קבע באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;
- "פיתוח", לענין זה — פיתוח בעזרת ריכוז או הרחבה מלאכותית של שונות גנטית, בידוד של שונות גנטית ספונטנית על ידי הפריה עצמית, הכלאה, הכלאה חוזרת, בידוד וגטטיבי או כל דרך אחרת כיוצא באלה;
- "תכונות יסוד" — תכונה אחת או צירוף תכונות, הניתנות להבחנה ולתיאור והמייחדות זן מכלל הזנים מסוגו;
- "השר" — שר החקלאות;
- "ועדה לזכויות מטפחים" — ועדה שנתמנתה לפי סעיף 18.
2. הוראות חוק זה יחולו על כל הסוגים והמינים הבוטניים.

תחולה
חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

* ראה הערה בעמ' 8913.

פרק ב': זכויות וכשרותן לרישום

3. (א) זכות מטפחים בזן שטופח בישראל ניתנת לרישום בספר הזכויות על שמו של מטפח זן על פי בקשתו. זכות למטפח
- (ב) אזרח ישראלי או תושב ישראל, או אזרח או תושב של מדינת האיגוד, לרבות תאגיד שהוקם לפי חוק או הרשום בישראל או במדינת האיגוד, רשאי לבקש רישום זכות מטפחים בספר הזכויות גם לגבי זן שטופח מחוץ לישראל. חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996
4. זכות מטפחים בזן תקום לאדם כשנרשמה על שמו בספר הזכויות, ובכפוף להוראות חוק זה תהא קיימת כל עוד קיים הרישום. הבטחת זכות
5. (א) לרישום זכויות מטפחים יתנהל ספר זכויות מטפחים (בחוק זה — ספר הזכויות), ובו יצויינו לענין כל זן פרטים אלה: ספר זכויות
מטפחים
 - (1) שם בעל הזכות ומענו;
 - (2) שם הזן;
 - (3) תיאור ופירוט תמציתי של תכונות היסוד של הזן;
 - (4) בזן מכלוא — שמות הורי הזן, אם החליטה המועצה על כך או לפי בקשת המטפח;
 - (5) התביעות כאמור בסעיף 20(א) שנתקבלו לצרכי הרישום;
 - (6) כל פרט אחר שנקבע.
- (ב) הרשם רשאי לרשום בספר הזכויות פרטים נוספים שלדעתו הם ראויים לרישום.
 - (ג) ספר הזכויות יוחזק במקום שהורה עליו השר ויהיה פתוח לעיון הציבור.
 - (ד) השר רשאי לקבוע בתקנות את דרכי עריכתו וניהולו של ספר הזכויות.
6. זן כשר לרישום זכות מטפחים בו בספר הזכויות הוא זן שנתקיימו בו כל אלה: כשרות לרישום
 - (1) הוא חדש;

* ראה הערה בעמ' 8913.

(2) הוא אחיד במידה מספקת בתכונות היסוד שלו, כפי שצויינו בבקשה בהתחשב בשיטת הריבוי של הזן;

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

(3) תכונות היסוד שלו יציבות, ותיאורו ותכונותיו נשמרים אף לאחר ריבוי חוזר, ואם הטיפוח מהווה מחזור שלם — תכונותיו נשמרות בסיומו של כל מחזור.

7. (א) זן חדש הוא זן השונה באופן ברור מכל זן אחר שהיה ידוע בעת שהוגשה הבקשה לרישום זכות מטפחים בו (להלן — היום הקובע).

זן חדש מהו
חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

(ב) בלי לפגוע בכלליות הוראות סעיף קטן (א), זן ייחשב כידוע אם הוגשה בקשה להענקת זכות מטפחים בזן או לרישום הזן במרשם רשמי של זנים במדינה כלשהי, ובלבד שהבקשה הסתיימה בהענקת הזכות או ברישומה במרשם, לפי הענין.

(ג) זן ייחשב כחדש אף אם קודם שהוגשה הבקשה לרישום זכות מטפחים בו, נמכר או הועבר בדרך אחרת, על ידי מטפח הזן או בהסכמתו, חומר הריבוי או החומר המאוסף של הזן במשך תקופה שאינה עולה על —

(1) בישראל — שנה אחת מהיום הקובע;

(2) מחוץ לישראל — בגפנים, בעצי יער, בעצי פרי ובעצי נוי — שש שנים מהיום הקובע, ובצמחים אחרים — ארבע שנים מהיום הקובע.

8. (בוטל).

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

9. ביקשו כמה מטפחים רישום זכות מטפחים בזן אחד, תירשם הזכות על שמו של מי שביקש ראשון כדין רישומה.

כל הקודם זוכה

פרק ג': המועצה, הרשם והועדה לזכויות מטפחים

10. (א) השר ימנה מועצת זכויות מטפחים (בחוק זה — המועצה) בת אחד עשר חברים, מהם שלושה נציגי הממשלה וששה מביין אנשי מדע, מחקר, מגדלי זרעים ומטפחי זנים.

מינוי המועצה
וועדותיה

(ב) השר ימנה את יושב-ראש המועצה מביין חבריה.

(ג) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להגדיל את מספר חברי המועצה עד שלושה עשר.

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ד) המועצה רשאית למנות ועדות, מביין חבריה או שלא מביניהם, שימליצו לפניה בעניינים או בסוגי עניינים שתקבע.

(ה) תקופת כהונתה של המועצה תהיה שלוש שנים מיום מינויה.

(ו) חבר המועצה שנפטר או התפטר או הופסקה כהונתו, ימנה השר במקומו אדם אשר יכהן עד תום תקופת כהונתה של המועצה.

(ז) המועצה תקבע את סדרי דיוניה ואת סדרי הדיונים בוועדות שמינתה, במידה שלא נקבעו בחוק זה.

11. ואלה תפקידי המועצה:

תפקידי המועצה

(1) לדון בבקשות ולהחליט לגביהן;

(2) להנחות את הרשם בכל ענין הנוגע לשימוש בסמכויותיו ולביצוע תפקידיו;

(3) להמליץ בפני השר בדבר התקנת תקנות לענין חוק זה;

(4) למלא כל תפקיד אחר ולהשתמש בכל סמכות אחרת שקבע אותם השר לפי חוק זה.

12. (א) מנין חוקי בישיבות המועצה יהיה מחצית מספר חבריה, ודי בכך שמנין זה נכח משעת פתיחת הישיבה.

תוקף פעולות

(ב) קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

דיון והצבעה

13. (א) הצבעה במועצה תהא חשאית, אולם על פי דרישת רוב חברי המועצה תהיה הצבעה בהרמת ידיים לגבי נושא הדרישה.

(ב) מי שהגיש בקשה למועצה רשאי להיות נוכח בעת הדיון במועצה בבקשתו; אולם המועצה רשאית להורות שלא יהיה נוכח בעת הדיון, כולו או חלקו, וזאת אף אם הוא חבר במועצה.

ת"ט תשל"ד-1974

(ג) חבר המועצה שיש לו במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו או על ידי קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל ענין העומד לדיון במועצה, יודיע על כך ליושב ראש בכתב או בעל-פה מיד לאחר שנודע לו כי הענין עומד לדיון ולא ישתתף בהצבעה בכל שאלה בקשר אליו; נמסרה ההודעה בעל-פה — תירשם בפרוטוקול של הישיבה הקרובה של המועצה.

(ד) לענין סעיף קטן (ג), "קרוב" לאדם פלוני — כמשמעותו בחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963.

14. (א) מבין עובדי משרד החקלאות ימנה השר רשם זכויות מטפחים (בחוק זה — הרשם).

הרשם ותפקידיו

(ב) ואלה תפקידי הרשם:

- (1) לנהל את ספר הזכויות ולטפל בכל ענין הנוגע לרישומים בו;
- (2) להוציא תעודות ומסמכים אחרים לענין רישומה של זכות מטפחים בספר הזכויות או מחיקתה ממנו;
- (3) למלא כל תפקיד אחר ולהשתמש בכל סמכות אחרת שקבע אותם השר לפי חוק זה.

(ג) הרשם ימסור למועצה דין וחשבון על פעולותיו במועדים שקבעה.

(ד) הרשם ישתתף בישיבות המועצה שהיא הזמינה אותו אליהן והוא רשאי להשתתף בכל ישיבותיה.

15. (א) בפרק זה, "בקשה" — כל בקשה או התנגדות לפי פרקים ד' או י'.

הגשת בקשה

(ב) כל בקשה תוגש לרשם.

(ג) ראה הרשם כי הבקשה כוללת את הפרטים שהיא חייבת לכלול לפי חוק זה, יעבירנה למועצה לדיון ולהחלטה.

(ד) ראה הרשם כי בקשה אינה כוללת את הפרטים שהיא חייבת לכלול לפי חוק זה, יודיע למגיש הבקשה על הליקויים שבה; לא תיקן מגיש הבקשה, תוך זמן שנקבע, את הליקויים שהודיע לו הרשם עליהם — ידחה הרשם את הבקשה.

16. (א) לצורך בדיקת בקשה תנקוט המועצה באמצעים הנראים לה, ובכלל אלה רשאית היא

בדיקת בקשה

- (1) להזמין בוחנים או מומחים אחרים לחוות את דעתם בשאלות מקצועיות;
- (2) לבצע, בין בעצמה ובין על ידי בוחנים לפי בקשתה, עבודות מחקר, ניסוי או בדיקה הדרושים לשם קבלת החלטה; המבקש רשאי לעקוב אחר ביצוע ניסויים בשדה, בזמן, באופן ובתנאים שנקבעו;
- (3) להעביר את פרטי הבקשה למוסד בין-לאומי לשם חיפוש חומר המאפשר בדיקה.

(ב) מגיש בקשה חייב בתשלום ההוצאות הכרוכות בבדיקת בקשתו לפי סעיף זה, כפי שיחליט הרשם, ורשאי הרשם לחייבו בתשלום מקדמות על חשבון הוצאות כאמור. הרשם רשאי לעכב את בדיקת הבקשה עד לתשלום ההוצאות או המקדמות לפי שיעורן ביום התשלום; וכן רשאי הוא, לאחר 30 ימים מיום מסירת התראה למגיש הבקשה למחוק את הבקשה.

חוק תשמ"ד-1983
חוק (מס' 2)
תשנ"ו-1996

17. לפני קבלת החלטה לגבי בקשה, תאפשר המועצה למגיש הבקשה להעיד בפניה. שמינה
18. (א) שר המשפטים ימנה ועדה לזכויות מטפחים; הועדה תהיה של שלושה והם שופט בית משפט מחוזי שיהיה יושב ראש הועדה, הרשם, ובעל הכשרה מקצועית בשטח טיפוח זני צמחים שיתמנה על פי הצעת שר החקלאות.
- (ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי דין ואגרות בהליכים לפני הועדה לזכויות מטפחים, ככל שלא נקבעו בחוק זה.
19. לא יגלה אדם כל דבר שהגיע לידיעתו בהליכים לפי חוק זה, אלא לצורך ביצועו; הטוען כי דבר הגיע לידיעתו שלא בהליכים לפי חוק זה — עליו הראיה. סודיות
- פרק ד': הליכי רישום**
20. (א) בקשה לרישום זכות מטפחים בספר הזכויות תוגש בדרך ובתנאים שנקבעו בתקנות ותכלול את אלה:
- (1) שם המבקש;
- (2) מען למסירת מסמכים בישראל, ואם המבקש אינו תושב ישראל — שם נציגו שהוא תושב ישראל המוסמך לייצגו בכל ענין הנוגע לבקשה;
- (3) תיאור הזן ופרטים על הזן המטופח, לרבות פירוט תכונותיו;
- (4) השם המוצע לזן; חוק תשמ"ד-1983
- (5) תביעה או תביעות המפרטות את ייחודו של הזן, באופן שכל תביעה תהא נובעת באורח סביר מהמתואר בפרטים לפי פסקה (3);
- (6) כל פרט אחר הנוגע לביצוע חוק זה כפי שנקבע.
- * ראה הערה בעמ' 8913.
- (ב) היה המבקש אדם שבא מכוחו של המטפח, יודיע בבקשתו את היסוד לזכותו.
21. (א) לצורך בדיקת בקשה לפי סעיף 20 רשאי הרשם לדרוש מהמבקש חומר ריבוי או כל חומר אחר או פרטים נוספים הנוגעים לנושא הבקשה. פרטים נוספים חוק תשמ"ד-1983
- (ב) לא המציא המבקש את חומר הריבוי או החומר האחר והפרטים שדרש הרשם, בתנאים, בדרך ובמועד שנקבעו, ידחה הרשם את הבקשה, ובלבד שנמסרה למבקש הודעה על כך 30 ימים מראש, ועד למועד הדחיה הוא לא העביר לרשם את החומר והפרטים שדרש. חוק (מס' 2) תשנ"ו-1996
22. (א) הוגשה בקשה לרישום זכות מטפחים והחליט הרשם להעבירה למועצה, יפרסם הרשם ברשומות, ובכתב עת מקצועי בשטח החקלאות, תוך 60 ימים מיום מתן החלטתו, הודעה שבה יפרט את אלה: פרסום בקשה חוק תשמ"ד-1983 חוק (מס' 2) תשנ"ו-1996
- (1) שם המבקש;
- (2) השם שמציע המבקש לזן שלגביו הוגשה הבקשה;
- (3) תיאור הזן ופירוט תכונותיו, כפי שמסרם המבקש.
- (ב) בכפוף להוראות חוק זה, רשאי הרשם לכלול בהודעה כל פרט אחר שלדעתו ראוי להיכלל בה. חוק תשמ"ד-1983
23. (א) פורסמה הודעה לפי סעיף 22, רשאי כל אדם, תוך 90 ימים מיום פרסום ההודעה ברשומות, להגיש התנגדות מנומקת בכתב לרישום הזכות. התנגדות לרישום חוק (מס' 2) תשנ"ו-1996
- (ב) ואלה נימוקי התנגדות לפי סעיף זה:
- (1) זכותו של המתנגד להירשם כבעל זכות המטפחים בזן הנדון עדיפה על זכותו של המבקש;
- (2) הזן אינו עונה על הדרישות המנויות בסעיף 6.
- (ג) התנגדות שאינה מתבססת על נימוק מהנימוקים המנויים בסעיף קטן (ב) — ידחה. חוק (מס' 2) תשנ"ו-1996

אותה הרשם על הסף, על אף האמור בסעיף 15.

24. ראתה המועצה כי נוסה זן ונבדק, כי נתקיימו בזן התכונות המפורטות בסעיף 6, כי נבדקו כל חומר או ספרות מקצועית הנוגעים לזן שהומצאו למועצה כדין, וכי אין לקבל כל התנגדות שהוגשה, תורה המועצה לרשם לרשום בספר הזכויות זכות מטפחים בזן על שם המבקש, ומשרשם הרשם את הזכות יפרסם על כך הודעה ברשומות, הכל בכפוף לאמור בסעיף 25.

הרישום

* ראה הערה בעמ' 8913.

25. (א) טען המתנגד, לפי סעיף 23(ב)(1), כי זכותו עדיפה על זכותו של מבקש הרישום, תפסיק המועצה את הדיון ותפנה את המתנגד לבית המשפט; עשתה כן, והגיש המתנגד לבית המשפט את תובענתו תוך המועד שקבעה לו המועצה, לא תחליט המועצה סופית בבקשת הרישום שלפניה אלא לאחר שנסתיימו ההליכים בתובענה האמורה ובהתאם למה שנפסק בה.

הפניה לבית המשפט

(ב) אם מצאה המועצה יסוד סביר להניח כי בקשה שהוגשה לה נגועה בתרמית, תודיע המועצה על נימוקיה לכך ליועץ המשפטי לממשלה ותפסיק לדרון בבקשה; היועץ המשפטי לממשלה, לאור החומר שהמועצה הביאה לפניו ולאור כל חומר אחר שימצא לנכון לאסוף, יעשה אחת מאלה:

(1) יגיש תובענה לבית המשפט למתן פסק דין הצהרתי שהבקשה נגועה בתרמית, והמועצה תחליט בבקשה רק לאחר שנסתיימו ההליכים בתובענה האמורה ובהתאם למה שנפסק בה;

(2) יודיע למועצה כי לדעתו אין בחומר האמור ראיות מספיקות להוכיח תרמית; הודעה זו תחייב את המועצה והיא תמשיך לדרון בבקשה.

(ג) האמור בסעיף זה יחול רק במקרה שהמועצה ראתה כי הזן כשר לכאורה לרישום בספר הזכויות.

26. (א) בעל זכות מטפחים בזן פלוני רשאי לבקש תיקון כל פירוט או תיאור של הזן בספר הזכויות אם הדבר דרוש לשם הבהרה של תביעות בעל הזכות או לשם סילוק שגיאה, שאינה טעות סופר בלבד, שנפלה ברישום בספר הזכויות, ובלבד שלא יהא בכך כדי להרחיב את היקף התביעות שבבקשה לפי סעיף 20 או כדי להוסיף לאמור בה דברים שלא נזכרו בה בעיקרם מלכתחילה.

בקשה לתיקון ספר הזכויות

(ב) תוך 60 ימים מיום הגשת הבקשה לפי סעיף קטן (א) יפרסם הרשם ברשומות את תמציתה ויעבירנה לדיון במועצה.

חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

(ג) הוגשה בקשה לתיקון לפי סעיף זה בזמן שתלוי ועומד בבית-המשפט הליך בשל הפרת זכות המטפחים או בשל ביטולה, לא תדון בה המועצה אלא ברשות בית המשפט.

(ד) ניתנה הרשות, תחליט המועצה בבקשה לאחר שנתנה לכל בעלי הדין באותו הליך הזדמנות להביא טענותיהם בפניה.

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ה) נפתחו הליכים בבית משפט בשל הפרת זכות מטפחים, לאחר שהוגשה בקשה לתיקון הפירוט לפי סעיף זה, יוסיפו לדרון באותה בקשה אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לענין זה.

27. כל אדם רשאי להגיש התנגדות לבקשה לפי סעיף 26, תוך 60 ימים מיום הפרסום ברשומות, על יסוד הנימוק שאין התיקון משיג את המטרה שלשמה נתבקש.

התנגדות לרישום תיקון חוק (מס' 2) *

28. החליטה המועצה בבקשה לפי סעיף 26, ירשום הרשם את ההחלטה בספר הזכויות ויודיע על כך למבקש, ואם אין ההחלטה סירוב תפורסם הודעה עליה ברשומות.

החלטה בדבר תיקון בספר הזכויות

29. (א) המועצה, ביזמתה או על פי בקשת אדם שיש לו ענין בזן רשום, תבטל את זכות המטפחים בזן אם ראתה אחת מאלה:

ביטול זכות מטפחים

(1) הזן שוב אינו לפי הדרישות המנויות בסעיף 6;

(2) המטפח לא המציא למועצה, לפי דרישתה ותוך התקופה שקבעה לכך ושללא היתה קצרה מעונת גידול אחת, חומר ריבוי מהזן, ובזן מכלוא — חומר ריבוי של הוריו, השווה בתכונות היסוד שלו לתכונות הזן כפי שפורטו בספר הזכויות, בכמות שקבעה, וכן מסמכים ומידע, הכל כפי שדרוש לבדיקה חוזרת של הזן;

(3) המטפח לא הרשה בדיקת האמצעים שנקט בהם לשימור הזן;

(4) בית משפט פסק כי זכותו של אחר להירשם כבעל הזכות עדיפה על זכותו של הבעל הרשום; תחילתה של זכות עדיפה כאמור והליכי רישומה יהיו כפי שייקבע בתקנות.

(ב) הודעה כי המועצה עתידה לדון ביזמה שננקטה לבטל זכות מטפחים או בבקשה שהוגשה לכך כאמור תימסר לבעל הזכות ותפורסם ברשומות.

(ג) המועצה לא תחליט על ביטול זכות מטפחים בטרם נתנה לבעל הזכות ולמבקש הביטול להשמיע בפניה את טענותיהם.

(ד) (בוטל).

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ה) בקשת ביטול שהוגשה בזמן שתלוי ועומד בבית משפט הליך בשל הפרת זכות מטפחים או הליך לביטולה, לא תדון בה המועצה אלא ברשות בית המשפט.

(ו) נפתחו הליכים בבית משפט בשל הפרת זכות מטפחים לאחר שהוגשה למועצה בקשה לביטולה, תוסיף המועצה לדון בבקשה אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לענין זה.

(ז) לענין סעיף זה יהיו למועצה כל הסמכויות האמורות בסעיף 16, אפילו פעלה ביזמתה היא בלבד.

29א. (א) המועצה, ביזמתה או על פי בקשת אדם שיש לו ענין בזן רשום, תכריז על זכות מטפחים בזן כבטלה מעיקרה, אם ראתה אחת מאלה —

(1) הזן לא ענה על הדרישות המנויות בסעיף 6 בעת שהוענקה זכות המטפחים;

(2) הזכות הוענקה לאדם שאינו זכאי לה, זולת אם הועברה לידי אדם הזכאי לה.

(ב) הודעה כי המועצה עתידה לדון ביזמה שננקטה להכריז על בטלות מעיקרה של זכות מטפחים או בבקשה שהוגשה לכך לפי סעיף קטן (א)1, תימסר לבעל הזכות ותפורסם ברשומות.

(ג) המועצה לא תכריז על בטלות מעיקרה של זכות מטפחים לפי סעיף קטן (א)1 בטרם נתנה לבעל הזכות ולמבקש ההכרזה הזדמנות להשמיע את טענותיהם.

(ד) בקשה להכריז על בטלות מעיקרה שהוגשה בזמן שתלוי ועומד בבית משפט הליך בשל הפרת זכות מטפחים, לא תדון בה המועצה אלא ברשות בית המשפט.

(ה) נפתחו הליכים בבית המשפט בשל הפרת זכות מטפחים לאחר שהוגשה למועצה בקשה להכריז על בטלות מעיקרה, תוסיף המועצה לדון בבקשה אם לא הורה בית-המשפט אחרת לענין זה.

(ו) לענין סעיף זה יהיו למועצה כל הסמכויות האמורות בסעיף 16, אפילו פעלה ביזמתה היא בלבד.

30. (א) החלטה על ביטול זכות מטפחים בזן או הכרזה על זכות מטפחים בזן כבטלה מעיקרה, תיכנס לתקפה בתום חמישה-עשר יום לאחר התקופה להגשת ערעור עליה לפי סעיף 86; אך אם הוגש עליה ערעור רשאי בית המשפט לעכב את כניסתה לתוקף או להתנות את הכניסה לתוקף או את העיכוב בתנאים שיראה.

תוצאות החלטה בדבר
ביטול
או בטלות
זכות מטפחים
חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ב) הוכרז על זכות מטפחים בזן כבטלה מעיקרה, כאמור בסעיף 29א(א), ירשום הרשם

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

את דבר הביטול בספר הזכויות ורואים את הזכות כאילו לא היתה.
(ג) בוטלה זכות מטפחים, ירשום הרשם את דבר הביטול בספר הזכויות ורואים את הזכות כמבוטלת מיום ההחלטה בדבר הביטול כאמור בסעיף 29.

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

(ד) הודעה על ביטול זכות מטפחים והודעה בדבר הכרזת זכות מטפחים כבטלה מעיקרה יפורסמו ברשומות.

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

פרק ה': שמות זנים רשומים

31. (א) לא יירשם שם זן בספר הזכויות אם עדיין רשום לגבי גידולים חקלאיים מאותו מין שם או הגדר זהה או דומה לפי פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב-1972, ולא יירשם שם לפי הפקודה האמורה לגבי גידולים כאמור אם בזמן מן הזמנים נרשם שם זן זהה או דומה בספר הזכויות.

מגבלות לרישום
שמות זנים

(ב) לא יירשם שם זן לפי חוק זה אם נתקיימה בו אחת מאלה:

- (1) הוא זהה עם שם של זן רשום אחר מאותו מין או דומה לשם של זן כאמור עד כדי להטעות;
- (2) הוא זהה עם שם של זן אחר מאותו מין שנזכר בחיקוק שבתחום סמכותו של השר;
- (3) הוא זהה עם שם המקובל על הציבור כשמו של זן אחר מאותו מין אף אם הזן האחר לא נזכר בחיקוק כאמור;
- (4) הוא זהה עם שם של זן אחר מאותו מין שנרשם במדינת האיגוד או דומה לשם של זן כאמור עד כדי להטעות;
- (5) יש בו כדי לפגוע בסדר הציבורי או במוסר;
- (6) יש בו כדי להטעות את הציבור ביחס לזן או לתכונותיו או להבחנתו מזנים אחרים מאותו מין;
- (7) הוא אינו תואם את הכללים הבין-לאומיים המקובלים לענין שמות זנים.

* ראה הערה בעמ' 8913.

32. נוכח הרשם כי אין מניעה לפי סעיף 31 לרישום שם הזן שהציע המבקש בבקשתו לרישום זכות מטפחים, יאשר הרשם את השם המוצע והוא יכלול בהודעה לפי סעיף 24; היתה מניעה כאמור, יתבקש המבקש להציע, תוך זמן שקבע הרשם, שם אחר; לא הציע המבקש שם לזן תוך התקופה האמורה, יקבע הרשם את שם הזן.

אישור שם הזן

33. הרואה את עצמו נפגע בהחלטה בדבר קביעת שם זן רשאי, לפני תום שנה מיום פרסום ההודעה לפי סעיף 24, להגיש לרשם השגה מנומקת בכתב; הרשם יחליט בדבר ויודיע על החלטתו למשיג בכתב.

השגה על קביעת שם

34. (א) משניתן שם לזן חייבים להשתמש לגבי אותו זן באותו שם, בין אם צורף סימן מסחרי לשם הזן ובין אם לאו.

הגנה על שם הזן

(ב) שם זן שנרשם, לא ישתמשו בו, או בשם דומה לו עד כדי להטעות, לשום זן אלא לזן שנרשם.

חוק (מס' 2)*
תשנ"ו-1996

(ג) לענין הוראות סעיף זה, אין נפקא מינה אם בשעת השימוש בשם היתה זכות המטפחים עדיין רשומה או לא.

(ד) לפי בקשה בכתב שהוגשה לו רשאי הרשם להמליץ בפני מי שהשר מינה לכך להרשות למבקש להשתמש, במקום בשם הזן, בסימון סמוי, בתנאים שנקבעו בהרשאה; בכל מקרה יעביר הרשם את הבקשה לממונה והחלטת הממונה תהא סופית.

35. משנרשם שמו של הזן לא יהא ניתן לשינוי אלא בהליכים לפי סעיף 33.

ייחודו של שם
של זן

פרק ו': הגנה על זכות מטפחים

36. (א) בכפוף להוראות פרק זה ופרק ז', ניצול זן רשום טעון קבלת רשותו של בעל זכות המטפחים בזן.

היקף זכות מטפחים
חוק (מס' 2) * תשנ"ו-
1996

(ב) בעל זכות מטפחים זכאי למנוע כל אדם זולתו מנצל, ללא רשותו או שלא כדין, את הזן שלגביו נרשמה הזכות (להלן — הזן המוגן); לניצול כאמור ייקרא הפרה.

(ג) זכותו של בעל זכות מטפחים תחול גם על חומר מאוסף, לרבות צמחים שלמים וחלקי צמחים, שהושג על ידי שימוש ללא רשות בחומר ריבוי של הזן המוגן, זולת אם ניתנה לבעל זכות המטפחים הזדמנות נאותה לממש את זכותו בנוגע לחומר הריבוי.

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ד) השר רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע כי זכותו של בעל זכות מטפחים תחול גם על מוצרים המיוצרים ישירות מחומר מאוסף של הזן המוגן, לרבות מצמחים שלמים וחלקי צמחים שלו, זולת אם ניתנה לבעל זכות המטפחים הזדמנות נאותה לממש את זכותו בנוגע לחומר המאוסף.

(ה) זכותו של בעל זכות מטפחים כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד) תחול גם על —

(1) זן שנגזר בעיקרו מן הזן המוגן, ובלבד שהזן המוגן אינו בעצמו זן שנגזר בעיקרו; לענין זה, ייחשב כנגזר בעיקרו מזן אחר (להלן — הזן המקורי), אם נתקיימו בו כל אלה:

(א) הוא נגזר בצורה בולטת מן הזן המקורי, או מזן שבעצמו נגזר בצורה בולטת מן הזן המקורי, בעודו שומר על ביטוי מאפיינים עיקריים הנובעים מן הגנוטיפ או משילובם של גנוטיפים של הזן המקורי; זן שנגזר בעיקרו יכול שהושג על ידי בחירתו של מוטנט טבעי או מושרה, או של משתנה סומקלונלי, בחירתו של יחיד משתנה מצמחי הזן המקורי, הכלאה חוזרת, השתנות באמצעות הנדסה גנטית או בכל דרך אחרת כיוצא באלה;

(ב) הוא ניתן בבירור לאבחנה מן הזן המקורי;

(ג) למעט הבדלים הנובעים מפעולת הגזירה, הוא תואם את הזן המקורי במאפיינים העיקריים הנובעים מן הגנוטיפ או משילוב גנוטיפים של הזן המקורי;

(2) זן אשר, בהתאם לסעיף 7, אינו שונה באופן ברור מן הזן המוגן;

(3) זן אשר ייצורו מצריך שימוש חוזר בזן המוגן.

(1) זכות מטפחים תהא בת-תוקף כלפי המדינה.

36א. זכותו של בעל זכות מטפחים לא תחול על ניצולו של הזן המוגן וזן שנגזר בעיקרו ממנו, אם הזן נמכר או שווק בכל דרך אחרת על ידי בעל זכות המטפחים או בהסכמתו בשטח מדינת ישראל, זולת אם הניצול כרוך באחד מאלה —

מיצוי זכות
מטפחים
חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996

(1) ריבוי חוזר של הזן;

* ראה הערה בעמ' 8913.

(2) יצוא חומר ריבוי או חומר מאוסף של הזן, המאפשר את ריבוי במדינה שאינה מגינה על זני הסוג או המין הבוטני אשר אליו שייך הזן המוגן, למעט יצוא כאמור למטרות צריכה.

37. על אף האמור בסעיף 36, רשאי אדם, ללא הסכמת בעל זכות המטפחים —

שימוש מותר בזן

(1) לנצל חומר ריבוי של זן רשום לשם ניסויים בלבד לקראת פיתוח זן חדש;

אולם לא ינצל אדם — ללא רשות מאת בעל זכות המטפחים — את חומר הריבוי של

- הזן הרשום ניצול חוזר לייצור מסחרי של זן אחר;
- (2) לנצל זן רשום לצרכי מחקר, מדע או בדיקות מעבדתיות וכן לכל פעולה הנעשית באופן פרטי שלא למטרות מסחריות.
- חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996
38. (א) בכפוף להוראות סעיף 4 —
- (1) תקופת זכות מטפחים היא עשרים שנה מיום שנרשמה;
- (2) תקופת זכות מטפחים בזני גפנים, עצי פרי, עצי יער וכל צמח רב-שנתי אחר היא עשרים וחמש שנה מיום שנרשמה.
- (ב) השר רשאי לקבוע לגבי צמח פלוני או לגבי סוג פלוני של צמחים תקופה ארוכה מתקופה שנקבעה בסעיף זה.
39. על אף רישום זכות מטפחים בזן ופירוט תכונותיו בספר הזכויות, מותר להוכיח כי הזן אינו עונה על הדרישות המנויות בסעיף 6, כי זכותו של אחר להירשם כבעל הזכות עדיפה על זכותו של הבעל הרשום, או כי הפירוט אינו מתאים לתכונות הזן למעשה.
- מסקלו של הרישום
חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996
40. (א) ראתה המועצה שהדבר דרוש כדי שיהיו בידי הציבור אמצעי ריפוי בכמות סבירה ובמחירים סבירים, רשאית היא — בהתייעצות עם הועדה לזכויות מטפחים — להרשות, ללא הסכמת בעל זכות המטפחים, ניצול הזן הרשום, לשם ייצור תרופה בלבד.
- (ב) רשיון לפי סעיף זה יינתן רק למי שבידו היכולת והידע לנצל את הזן הרשום בתנאים שקבעה המועצה.
- רשיון פרמצבטי לשם
כפיה
-
- * ראה הערה בעמ' 8913.
41. (א) ראתה המועצה כי בעל זכות מטפחים לא ניצל את הזן הרשום או שניצלו בנסיבות ובתנאים שאינם לטובת הציבור, או מנע מבעל זן נגזר בעיקרו מנצל את הזן הנגזר, או היתנה רשותו לניצול הזן בתנאים שאינם לטובת הציבור, רשאית היא, בהתייעצות עם הועדה לזכויות מטפחים, להרשות ניצול כאמור בתנאים שקבעה וללא הסכמת בעל הזכות.
- (ב) המועצה רשאית לבטל את זכות המטפחים בזן אם דרשה מבעל הזכות להמציא ולספק חומר ריבוי מהזן, ובזן מכלוא — חומר ריבוי של הוריו ובעל הזכות לא הוכיח שעשה כן; המועצה רשאית, בדרישה כאמור, לקבוע למי יש להמציא ולספק את חומר הריבוי, את התנאים להמצאתו ולהספקתו, לרבות כמותו, ואת התקופה שבה יש להמציאו ולספקו ובלבד שלא תהא קצרה מעונת גידול אחת; המועצה רשאית להאריך את התקופה שקבעה כאמור.
- (ג) המועצה לא תפעיל סמכותה לפי סעיף זה תוך שנתיים מהיום שבו נרשמה זכות המטפחים אלא אם לדעתה היו סיבות מיוחדות לכך.
- חוק (מס' 2) *
תשנ"ו-1996
42. רשיון לפי סעיף 40 או סעיף 41 —
- (1) יינתן לפי בקשת הכשיר לקבלתו ולאחר שניתנה לבעל הזכות הזדמנות לטעון טענותיו בענין;
- (2) יפורטו בו תקופתו ותנאיו, לרבות תשלום לבעל הזכות;
- (3) הוא ותנאיו יהיו להסכם בין בעל הזכות ובין בעל הרשיון, בנוסף על כל הסכם שביניהם או בלעדיו;
- (4) המועצה רשאית לבטל אם ראתה כי הפרת תנאי מתנאיו מצדיקה את הדבר.
- הוראות משלימות
43. זכות מטפחים והזכות לבקש רישומה ניתנות להעברה בכתב ועוברות מכוח דין, אולם עבירת זכות מטפחים שלא מכוח דין אין לה תוקף כלפי שום אדם זולת המעביר והנעבר אלא אם נרשמה בספר הזכויות.
- העברת זכות מטפחים
44. (א) אדם שהוכיח להנחת דעתו של הרשם, כי במשך שלוש השנים לפחות שלפני התאריך הקובע הוא היה מנצל בתום-לב בישראל את הזן שאליו מתייחסת בקשה לרישום זכות מטפחים, היא רשאי לנצל את הזן בעצמו ובמהלך עיסוקו בלבד; אישר הרשם כי הובאה בפניו הוכחה
- רשות לניצול עקב
שימוש קודם בתום לב

כאמור, תקבע הועדה לזכויות מטפחים על פי בקשת בעל זכות המטפחים את התמורה שאותו אדם ישלם בעד ניצול הזן; החלטת הועדה ניתנת להוצאה לפועל כפסק דין סופי של בית משפט.

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ב) לענין סעיף זה, "התאריך הקובע" — התאריך שבו הוגשה הבקשה לרישום זכות מטפחים בישראל, ואם נדרש לאותה בקשה דין קדימה לפי פרק י' — התאריך שבו הוגשה הבקשה שלגביה נדרש דין הקדימה.

(ג) הזכות לניצול זן לפי סעיף זה אינה ניתנת להעברה, לתסיבה או להורשה אלא יחד עם העסק שבו השתמשו באותו זן.

פרק ז': זן שטופח בשירות

45. עובד חייב להודיע למעבידו בכתב —

- (1) על כל זן שטיפח בתקופת שירותו או עקב שירותו, סמוך ככל האפשר לאחר שסיים את טיפוח הזן ולפני הגשת בקשה לפי סעיף 20;
- (2) על הגשת כל בקשה שלו לפי סעיף 20.

46. (א) עובד שטיפח זן עקב שירותו, תקום הזכות לרישום זכות מטפחים בזן האמור לקנין המעביד, זולת אם היה ביניהם הסכם אחר לענין זה או אם ויתר המעביד בכתב על הזכות האמורה תוך ששה חדשים מיום שנמסרה לו הודעת העובד לפי סעיף 45.

(ב) הודיע העובד בהודעתו לפי סעיף 45 כי בהעדר תשובה נוגדת בכתב של המעביד, תוך ששה חדשים מיום מתן הודעת העובד, תקום זכות המטפחים לקנין העובד, ולא נתן המעביד תשובה נוגדת כאמור, לא תקום הזכות לקנין המעביד.

47. התעורר סכסוך אם זן שנמסרה עליו הודעה לפי סעיף 45 טופח עקב שירות, רשאים העובד או המעביד, לאחר שלושה חדשים מיום מסירת ההודעה, לפנות לרשם שיכריע בשאלה.

48. עובד שטיפח זן בתקופת שירותו, חזקה שטיפח אותו עקב שירותו כל עוד לא הוכח ההיפך.

49. (א) באין הסכם בין עובד למעבידו בדבר התמורה שהעובד זכאי לה בעד זן שטיפח עקב שירותו, תקבע הועדה לזכויות מטפחים אם זכאי הוא לתמורה, באיזה שיעור ובאילו תנאים.

(ב) הועדה לזכויות מטפחים תהא מוסמכת לחזור ולדון בהכרעה לפי סעיף קטן (א) אם לדעתה נשתנו הנסיבות שהיו קיימות בעת מתן ההכרעה והיא נתבקשה לעשות כן; אולם רשאית הועדה לחייב את המבקש בהוצאות, אם לדעתה לא היה מקום לבקשה.

(ג) הועדה לזכויות מטפחים תתחשב בין היתר —

- (1) בתפקיד שבו הועסק העובד;
- (2) בטיב הקשר בין טיפוח הזן לעבודת העובד;
- (3) ביזמתו של העובד בטיפוח הזן;
- (4) באפשרויות הניצול של הזן וניצולו למעשה;
- (5) בהוצאות סבירות בנסיבות הענין שהוציא העובד להשגת הגנה על הזן בישראל.

(ד) דיוני הועדה לזכויות מטפחים לפי סעיף זה יתקיימו בדלתיים סגורות אם לא הורתה הועדה אחרת.

(ה) החלטות הועדה לפי סעיף זה ניתנות להוצאה לפועל כפסק דין סופי של בית משפט.

50. (א) עובד המדינה, או עובד מפעל או מוסד של המדינה שהשר קבע אותם, או אדם אחר המקבל תשלום בעד שירות מאחד הגופים האלה, שטיפח זן בתקופת שירותו או עקב שירותו, יודיע על כך לממונה עליו, וכן לנציב שירות המדינה או לעובד ציבורי אחר כפי שנקבע.

(ב) הודעה לפי סעיף זה תימסר סמוך ככל האפשר לאחר טיפוח הזן, אך לא יאוחר מן המועד שהעובד עומד להגיש בו בקשה לפי סעיף 20 לגבי הזן, ובדרך שנקבעה בהתייעצות עם שר

הודעה על טיפוח זן

זן שטופח עקב שירות

סכסוך בקשר לטיפוח

חזקת טיפוח בשירות

קביעת הועדה לזכויות מטפחים

חובות עובד המדינה

ת"ט תשל"ד-1974

האוצר.

(ג) החייב במתן הודעה לפי סעיף זה לא יגיש מחוץ לישראל בקשה לרישום זכות מטפחים או בקשת הגנה אחרת על הזן שטיפח, אלא באחת מאלה:

(1) קיבל על כך מראש היתר מידי נציב שירות המדינה או מידי עובד ציבורי אחר שנקבע;

(2) תוך ששה חדשים מיום שהודיע על טיפוח הזן לפי סעיף זה לא נקבע כי זכויותיו בזן, כולן או מקצתן, היו לפי סעיף 46 או על פי הסכם לקנין המדינה או המפעל או המוסד של המדינה שבו עבד.

51. חובת ההודעה נמשכת חובת הודעה לפי פרק זה תעמוד בתקפה עד לקיומה, אפילו עבר המועד שנקבע לכך.

52. מי שמסר הודעה לפי פרק זה וכן מי שהיה חייב במתן הודעה כאמור חייב לגלות למעביד בכל עת את כל פרטי הזן שטופח וכל פרט נוסף שיש לו חשיבות לענין סעיפים 46 ו-53.

53. מי שטיפח בשירות זן אשר הזכות לרישום זכות מטפחים בו, כולה או מקצתה, עברה למעבידו לפי סעיף 46 או על פי הסכם, חייב לעשות את כל הנדרש ממנו מאת המעביד לשם קבלת הגנה על הזן, בכל מקום שהוא, לטובת המעביד, ולחתום על כל מסמך הדרוש לכך; לא עשה כן, רשאי הרשם להתיר למעביד לעשות כן, לאחר שנתן לעובד הזדמנות להשמיע את טענותיו.

54. כל עוד לא הוגשה בקשה לרישום זכות מטפחים בזן שטופח עקב שירות, לא יגלו העובד, המעביד וכל אדם אחר שהדבר נמסר לו בסוד, פרטים על הזן.

פרק ח': ציון שם המטפח למעשה

55. בפרק זה, "מי שטיפח זן" — מי שפיתח זן חדש כמשמעותו בסעיף 7, למעט הבאים מכוחו לפי דין או על פי העברה או הסכם.

56. מי שטיפח זן והוגשה בקשה לרישום זכות מטפחים בו, הוא או שאיריו רשאים לדרוש כי יצויין שמו בספר הזכויות והרשם ייעתר לדרישה בכפוף לאמור בסעיפים 57 ו-58, ובלבד שהדרישה הוגשה בזמן ובדרך שנקבעו; על אף האמור בסעיפים 98 עד 100, משצויין בספר הזכויות שם של מי שטיפח זן, לא יימחק השם אלא בהחלטת בית המשפט.

57. הוגשה דרישה לפי סעיף 56 שעה שאין הדורש זכאי לבקש רישום זכות המטפחים על שמו, יתן הרשם הודעה על כך לבעל זכות המטפחים או לבעל הזכות לבקש רישום כאמור, ואם היו אותה שעה תלויים ועומדים הליכי התנגדות לפי סעיף 23 — לכל אדם שהוא צד לאותם הליכים; הרשם יחליט לאחר ששמע את טענותיהם של הנוגעים בדבר, אם ביקשו זאת תוך המועד שנקבע.

58. הרשם לא יזדקק לדרישה לפי סעיף 56 אם הוא סבור שמן הדין לדון בה כבבקשה שעילתה כאמור בסעיף 23(ב)(1) או בסעיף 29(א)(4).

59. תניה שלפיה מי שטיפח זן מוותר על הזכות לדרוש ציון שמו — אין לה תוקף.

60. מי ששמו צויין כמי שטיפח זן, לא יהא זכאי בשל כך בלבד לזכות כלשהי בזן ובזכות המטפחים בו.

פרק ט': הפרת זכות מטפחים

61. בעל זכות מטפחים או שלוחיו — הם בלבד זכאים להגיש תביעה על הפרה.

62. אין להגיש תביעה על הפרה אלא לאחר הזכות המטפחים נרשמה; אולם משהוגשה תביעה על הפרה רשאי בית המשפט להעניק סעד על הפרה שנעשתה לאחר יום הפרסום לפי סעיף 22.

62א. בתביעה של בעל זן מקורי מוגן (להלן — התובע) כנגד בעל זן שנטען לגביו כי הוא זן נגזר בעיקרו (להלן — הנתבע), על הנתבע חובת הראיה כי אין הזן נגזר בעיקרו, אם הוכיח התובע אחד מאלה —

(1) התאמה גנטית בין הזן המקורי המוגן לבין הזן שנטען כי הינו נגזר בעיקרו;

- (2) הזן שנטען כי הינו זן נגזר בעיקרו שומר, למעט הבדלים קלים, על ביטוי מאפיינים עיקריים הנובעים מן הגנוטיפ או משילובים של הגנוטיפים של הזן המקורי המוגן.
63. מוצר של זן רשום שחולט כדין, אין בניצולו משום הפרה זולת אם היה גידול חוזר בלבד. ניצול מוצר שחולט
64. עילה שניתן על פיה להתנגד לרישום זכות מטפחים או עילה כמפורט בסעיפים 29(א)(1) ו-29א(1), תשמש הגנה טובה בתביעה על הפרה; קיבל בית המשפט את ההגנה, יצווה על תיקון פרטי הרישום בספר הזכויות או על ביטול זכות המטפחים, הכל לפי הענין. בטילות הרישום — הגנה על הפרה חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996
65. (א) בתביעה על הפרה זכאי התובע לסעד בדרך ציווי ובדרך פיצויים. טעדים במשפטי הפרה
- (ב) בית המשפט, בבואו לפסוק פיצויים, יתחשב במעשה ההפרה של הנתבע ובמצבו של התובע עקב מעשה זה, והוא רשאי להביא בחשבון, בין היתר —
- (1) הנזק הישיר שנגרם לתובע;
- (2) היקף ההפרה;
- (3) הרווחים שהפיק המפר ממעשה ההפרה;
-
- * ראה הערה בעמ' 8913.
- (4) דמי תמלוגים סבירים שהמפר היה חייב בתשלומם אילו ניתן לו רשיון לנצל את זכות המטפחים בהיקף שבו נעשתה ההפרה.
- (ג) נעשתה הפרה לאחר שהתובע הזהיר עליה את המפר, רשאי בית המשפט לחייב את המפר בתשלום פיצויי עונשין, בנוסף לפיצויים שקבע לפי סעיף קטן (ב), ובלבד שלא יעלו על סכום אותם פיצויים.
- (ד) נתבעו פיצויים, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע במתן דין וחשבון על היקף ההפרה; אולם בבואו לקבוע את שיעורם של הפיצויים לא יהא בית המשפט כפות בדין וחשבון אלא רשאי לקבוע את שיעורם לפי כל נסיבות המקרה; הוראה זו אינה גורעת מתקנות סדרי הדין בדבר מתן חשבונות.
66. הופרה זכות מטפחים לפני שניתנה רשות לתקן תביעה מהתביעות שבפירוט ונתבעו פיצויים על ההפרה לאחר מתן רשות לתקן, רשאי בית-המשפט שלא להביא בחשבון את מתן הרשות לתקן, אם התביעות שבפירוט המקורי לא נוסחו בתום לב או נוסחו שלא בצורה ברורה.
67. בוטל חלק מזכות מטפחים שעל הפרתה הוגשה תביעה, אין בכך בלבד כדי לשלול מהתובע פיצויים על ההפרה; אולם רשאי בית המשפט שלא להעניק פיצויים אם התביעות שבפירוט של הזכות המקורית לא נוסחו בתום לב או נוסחו שלא בצורה ברורה.
68. רשאי בית המשפט, אם שוכנע שלא היתה סיבה מצדקת לאי תשלום האגרה לפי סעיף 74, שלא לפסוק פיצויים על הפרת זכות מטפחים שנעשתה בתקופה שבין המועד לתשלום האגרה לפי סעיף 74 לבין תשלומה למעשה לפי סעיף 75; הטוען שהיתה סיבה מצדקת לאי תשלום האגרה, עליו הראיה.
69. (א) מי שיש בדעתו לעשות פעולה בזן, רשאי לבקש מבית המשפט הצהרה כי אין בפעולה משום הפרת זכות מטפחים פלונית שפורטה בבקשה.
- (ב) בעל זכות המטפחים יהיה המשיב בבקשה.
- (ג) בית המשפט לא יתן את ההצהרה אלא אם מסר המבקש לבעל זכות המטפחים פרטים מלאים בדבר הפעולה או הזן שלגביהם מוגשת הבקשה, וביקש ממנו את ההצהרה שהוא מבקש עתה מבית המשפט ובעל הזכות סירב לתיתה או לא נתן אותה תוך תקופה סבירה; אך לא ידחה בית-המשפט בקשה מחמת זה בלבד שהוגשה בטרם עבר הזמן הסביר, לדעת בית המשפט, למתן ההצהרה מאת בעל הזכות.
- (ד) הוצאות של בעלי-הדין יוטלו על מבקש ההצהרה, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

70. (ה) בהליכים לפי סעיף זה לא תישמע הטענה כי זכות המטפחים היא חסרת-תוקף, ומתן ההצהרה או הסירוב לתיתה אין בהם כדי לקבוע בשאלת תוקף זכות המטפחים.

70. נתן בית המשפט רשות למועצה לדון בבקשת תיקון לפי סעיף 26(ג), או בבקשת ביטול לפי סעיף 29(ה) או בבקשה להכריז על בטלות לפי סעיף 29א(ד), רשאי הוא לעכב את הדיון במשפט התלוי ועומד לפניו בענין אותה זכות מטפחים, לתקופה ובתנאים שיקבע, אך כל בעל דין רשאי לפנות בכל עת לבית המשפט ולבקש שינוי צו העיכוב או ביטולו.

סמכויות בית המשפט בהעברת דיון למועצה חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

פרק י': בקשות חוץ

71. השר רשאי להורות כי גם מי שאינו נמנה עם המפורטים בסעיף 3(ב), רשאי לבקש רישום זכות מטפחים בספר הזכויות לגבי זן שטופח מחוץ לישראל אם נתקיימה אחת מאלה:

בקשת תושב חוץ חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

(1) הדבר דרוש למילוי התחייבויות הנוגעות להסכמים בין-לאומיים בין ישראל למדינה אחרת והשר ראה שאותה מדינה נוהגת הדדיות בענין זה כלפי ישראל;

(2) השר סבור שיש בכך ענין לציבור.

72. (א) מטפח שהגיש בקשה לרשום זכות מטפחים בזן לאחר שכבר הגיש, הוא או קודמו בזכות, בקשת חוץ, רשאי לבקש דין קדימה שלפיו יראו, לענין סעיפים 7 ו-9, את תאריך בקשת החוץ כתאריך הבקשה שהוגשה בישראל, ובלבד שהבקשה בישראל הוגשה תוך שנים עשר חודש לאחר הגשת בקשת החוץ או לאחר תחילתו של סעיף זה, הכל לפי המאוחר, (להלן — תקופת הקדימה) ונתמלאו תנאים אחרים שנקבעו בתקנות.

דין קדימה חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

(ב) מגיש בקשה בהתאם להוראות סעיף קטן (א) יקבל, לפי בקשתו, ארכה של שנתיים ממועד סיום תקופת הקדימה, לצורך מסירת פרטים נוספים לפי סעיפים 15 ו-21; נדחתה בקשת החוץ או הוסרה על ידי מגיש הבקשה, תינתן ארכה למשך זמן סביר ממועד הדחיה או הסרת הבקשה.

חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

73. על אף האמור בסעיפים 72 ו-102, רשאי השר להחיל בצו את הוראות סעיף 72 לגבי מדינה שאינה מדינת האיגוד, אם ראה שאותה מדינה נוהגת הדדיות בענין זה כלפי ישראל.

הרחבת התחולה חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

* ראה הערה בעמ' 8913.

פרק י"א: אגרות

74. זכות מטפחים תהיה בת-תוקף אם שילם בעלה במועדים שנקבעו את האגרה שנקבעה; לא שולמה האגרה, תפקע הזכות במועד שנקבע לתשלום האגרה.

תשלום אגרות

75. על אף האמור בסעיף 74 מותר לשלם אגרה תוך ששה חדשים מהמועד שנקבע לתשלומה בתוספת אגרה בסכום שנקבע, ומשנעשה כן רואים את האגרה כאילו שולמה במועד שנקבע לתשלומה ואת זכות המטפחים כאילו לא פקע תקפה.

ארכה לתשלום אגרות

76. חלפה התקופה האמורה בסעיף 75 ולא שולמה האגרה כאמור בו, יפרסם הרשם ברשומות את דבר פקיעת תקפה של זכות המטפחים.

פרסום פקיעת הזכות

77. בעל זכות מטפחים שפקע תקפה בשל אי-תשלום אגרה כאמור בסעיף 75, רשאי לבקש מהרשם, בדרך ובצורה שנקבעו, החזר תקפה של הזכות, ובלבד שעם הגשת בקשתו ישלם את אגרת החזר שנקבעה לענין זה.

בקשה להחזר תקפה של זכות שפקעה

78. שוכנע הרשם כי האגרה לא שולמה בשל סיבות סבירות, כי בעל זכות המטפחים לא ידע על פקיעתה ולא רצה בכך, וכי הבקשה להחזר תקפה של הזכות לפי סעיף 77 הוגשה סמוך ככל האפשר לאחר שדבר אי-תשלום האגרה נודע לבעל הזכות או למי שאחראי מטעמו לתשלום האגרה, יורה על פרסום הבקשה ברשומות לאחר ששילם בעל זכות המטפחים את האגרה שלא שולמה.

פרסום בקשה להחזר תוקף

79. כל אדם רשאי להתנגד לבקשה בדבר החזר תקפה של הזכות, תוך שלושה חדשים מיום הפרסום לפי סעיף 78, בכתב מנומק שיוגש לרשם.

התנגדות להחזר תוקף

80. (א) לא הוגשה התנגדות לפי סעיף 79 או הוגשה התנגדות ונדרתה, יתן הרשם צו להחזר תוקף זכות המטפחים (בסעיף זה — הצו); הרשם רשאי להתנות את החזר התוקף בתנאים, ובין היתר באחד מתנאים אלה:
- (1) תשלום פיצויים למי שנפגע על ידי הצו;
- (2) מתן רשות למי שניצל את הזן הרשום שלגביו ניתן הצו להוסיף ולנצל, במהלך עיסוקו בלבד, בתמורה או ללא תמורה ולתקופה שקבע הרשם.
- (ב) הרואה עצמו נפגע לגבי הפיצויים שנקבעו כאמור בסעיף קטן (א)(1) או לגבי התמורה למתן רשות להוסיף ולנצל את הזן כאמור בסעיף קטן (א)(2), רשאי, במקום ערעור על כך לפי סעיף 86, לערור לפני הועדה לזכויות מטפחים.
81. הזכות לניצול זכות מטפחים לפי סעיף 80 אינה ניתנת להעברה, לתסיבה או להורשה אלא יחד אם העסק שבו השתמשו בזן הרשום כאמור.
- פרק י"ב: עונשין**
82. המפר ביודעין זכות מטפחים שנרשמה לפי חוק זה, דינו מאסר שנה או קנס 25,000 לירות; ואם כבר נתחייב פעם על עבירה לפי סעיף זה, דינו — מאסר שנתיים או קנס 30,000 לירות.
83. העושה ביודעין מעשה בזן, בתקופה שבין הפרסום לפי סעיף 22 לבין רישום זכות המטפחים, ובאותו מעשה היה משום הפרת זכות מטפחים אילו היה הזן רשום אותה שעה, דינו — מאסר ששה חדשים או קנס 15,000 לירות; ואם כבר נתחייב פעם על עבירה לפי סעיף זה, דינו — מאסר שנה או קנס 15,000 לירות.
84. מי שלא קיים חובה המוטלת עליו בסעיפים 13(ג), 19, 34, 45, 50, 52, 53 או 54 או מי שגילה מדיוני הועדה לזכויות מטפחים לפי סעיף 49 שהתקיימו בדלתיים סגורות, דינו — מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות.
85. בית המשפט המוסמך לדון בעבירות לפי פרק זה יהא בית המשפט המחוזי בירושלים.
- פרק י"ג: שיפוט, סדרי דין ונוהל**
86. הרואה עצמו נפגע בהחלטת המועצה או הרשם, ואין עליה השגה או התנגדות לפי חוק זה, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי בירושלים תוך 30 יום מיום שהגיעה לידיעתו כפי שנקבע, והרואה עצמו נפגע בהחלטת הועדה לזכויות מטפחים רשאי לערער עליה בפני בית המשפט העליון תוך המועד האמור.
87. ערעור על החלטת הרשם הדוחה בקשה לפי סעיף 15(ד) יהא נדון בדלתיים סגורות, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לפי בקשת המערער.
88. בית המשפט הדן בערעור רשאי לקבל ראיות, בין ראיות שכבר נתקבלו בידי הרשם או המועצה ובין אחרות, והוא רשאי לדרוש שראיות אלה יובאו בתצהיר או בדרך אחרת שיראה; הובאו ראיות בתצהיר, יתיר בית המשפט לחקור את המצהיר חקירה שכנגד אם נתבקש לעשות זאת ולא ראה טעם סביר שלא להרשות זאת.
89. (א) בהליכים לפי חוק זה רשאי בית המשפט למנות לו יועץ מדעי אשר יסייע לו בקבלת הראיות וייעץ לו, אך לא יטול חלק במתן פסק הדין.
- (ב) בית המשפט יקבע את שכר היועץ המדעי, והוא ישולם מאוצר המדינה.
90. בכל הליך אזרחי על פי חוק זה רשאי בית המשפט, על פי בקשת בעל זכות המטפחים, להורות על תיקון בפירוט, מן הטעמים האמורים בסעיפים 26(א) או 99, והוראות סעיפים 26(א) ו-27(ב) יחולו לגביו, בשינויים המחוייבים.
91. (א) רשאי הרשם, אם ראה טעמים סבירים לכך, להאריך כל מועד הקבוע בחוק זה או בתקנות על פיו לעשיית דבר שלא לפני בית המשפט, חוץ מהמועדים הקבועים לפי סעיפים 72, 74

75-ו; אולם רשאי הרשם להאריך את המועד לפי סעיף 72 אם שוכנע שהבקשה בישראל לא הוגשה במועד בגלל סיבות שלמבקש ולבא-כוחו לא היתה שליטה עליהן ולא ניתן למנען.

(ב) הרשם רשאי להתנות את הארכת המועד בתנאים שימצא לנכון.

(ג) בקשה להארכת מועד ניתן להגיש בין בתוך המועד ובין לאחריו.

92. המועצה, ועדותיה, הועדה לזכויות מטפחים והרשם רשאים לאסוף ראיות במידה הנראית להם דרושה למילוי תפקידיהם ולשימוש בסמכויותיהם.

93. (א) בכל הליך על ריב המובא לפי חוק זה לפני המועצה או ועדותיה, לפני הועדה לזכויות מטפחים או לפני הרשם, תינתן לצדדים הזדמנות להגיש ראיותיהם ולהביא טענותיהם בכתב ובעל פה, בדרך, בצורה, במועדים ובאופן שנקבעו.

(ב) על תשלום הוצאות סבירות רשאים לצוות —

* ראה הערה בעמ' 8913.

(1) הרשם — בהליכים לפניו או לפני המועצה או ועדותיה;

(2) הועדה לזכויות מטפחים — בהליכים לפניו;

וכן רשאים הם להורות בצו מי מבעלי הדין ישלם את ההוצאות וכיצד ישולמו.

(ג) צו לפי סעיף קטן (ב) ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין של בית משפט.

(ד) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי שר המשפטים לקבוע בתקנות את סדרי הדין בכל הליך על ריב לפי חוק זה.

94. (א) שר המשפטים ושר החקלאות רשאים לתת היתר לייצג אדם לענין כל הליך לפי חוק זה, למעט הליך בפני בית המשפט.

(ב) שר המשפטים ושר החקלאות יקבעו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, את תנאי הכשירות של בעל היתר לפי סעיף זה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכות הייצוג המוענקת לעורך דין לפי חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.

95. (א) כל המסמכים שבידי הרשם, המועצה או הועדה לזכויות מטפחים, הנוגעים לבחינת בקשה לרישום זכות מטפחים, או לתקפה של זכות מטפחים או לזכויות בה או לזכויות הקשורות בה, או לכל ענין אחר שיש בו כדי להשפיע על תקפה של זכות מטפחים או על הזכויות הקשורות בה, יישמרו שבע שנים לפחות מיום שפקע תקפה של זכות המטפחים.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על התכתבות פנימית של חברי המועצה, עובדיה והרשם בינם לבין עצמם ועל מסמכים אחרים שלגביהם נקבעו בתקנות הוראות אחרות.

96. (א) המסמכים שיש לשמורם לפי סעיף 95 יהיו פתוחים לעיון הקהל, להוציא —

(1) מסמכים הנוגעים לבקשה לרישום זכות מטפחים שעדיין לא פורסמה לפי סעיף 22 או מסמכים הנוגעים לדיוני הועדה לזכויות מטפחים לפי סעיף 49;

(2) מסמכים המפרטים את שמות הורי זן מכלוא שלא צויינו בספר הזכויות, אלא על פי החלטת המועצה או בקשת המטפח.

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ב) כל אדם יהא זכאי לקבל נסח מאושר בחותם הרשם מכל דבר שבספר הזכויות או מהמסמכים הפתוחים לעיון לפי סעיף זה, אם ביקש זאת בדרך שנקבעה ואם שילם את האגרה שנקבעה.

96א. חומר ריבוי המצוי בידי המועצה לא יימסר לצד שלישי אלא על פי בקשת המטפח שהמציאו למועצה או אם החליט על כך בית משפט אם ראה שמן הצדק לעשות כן.

איסוף ראיות

דיון בהליכים על ריב

ייצוג מיוחד

שמירת מסמכים חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

עיון לציבור וקבלת נסחים מאושרים

מסירת חומר ריבוי חוק (מס' 2) * תשנ"ו-1996

97. (א) מי שהועברו לו זכויות בזן, בין זן רשום ובין זן שהוגשה בשלו בקשה לרישום זכות מטפחים, רשאי לבקש מהרשם לרשמו כבעל אותן זכויות, ואם הוכחה ההעברה להנחת דעתו של הרשם ושולמה האגרה שנקבעה — תירשם העברת הזכויות בספר הזכויות או בתיק הבקשה, לפי הענין.

ירשום העברת זכויות חוק (מס' 2)* תשנ"ו-1996

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע דרכים למסירת פסקי דין שבהם נקבעה העברת זכויות כאמור בסעיף זה; קבע כך ונמסר לרשם פסק דין בדרך האמורה, ירשום הרשם את ההעברה שנקבעה בפסק הדין, על אף האמור בסעיף קטן (א).

98. (א) לפי בקשת אדם מעונין, שהוגשה בדרך ובצורה שנקבעו, רשאי הרשם לתקן את הרשום בספר הזכויות ובכל מסמך שהוציא הוא או שהוגש לו או למועצה, אם לדעתו אין ספר הזכויות או המסמך משקפים את העובדות; והוא כשלא נקבעה דרך אחרת בחוק זה לעשיית התיקון.

תיקון רשומות

(ב) הרשם יפרסם ברשומות הודעה על הבקשה לפי סעיף זה וכן יתן הודעה עליה לכל אדם העלול לדעתו להיפגע על ידי התיקון ובה הזמנה להגיש לרשם את טענותיו בדבר התיקון המבוקש תוך המועד שנקבע, ולא יחליט הרשם בבקשה אלא כתום המועד האמור.

99. הרשם רשאי לתקן טעות סופר שנפלה בפירוט, בספר הזכויות או במסמך שהוציא, אם נתבקש לעשות זאת בדרך ובצורה שנקבעו.

תיקון טעויות סופר

100. הרשם רשאי לתקן תיקון לפי סעיפים 98 או 99 גם מיזמתו הוא, כפי שנקבע לענין אותם סעיפים.

תיקונים ביזמת הרשם

* ראה הערה בעמ' 8913.

101. (א) כל מסמך או שטר שהועברה בהם זכות בזן, בין שהוא רשום ובין שהוגשה עליו בקשת זכות מטפחים או טובת הנאה, לא יתקבלו בבית משפט כראיה לזכות קנין בזן או בזכות מטפחים או להעברת טובת הנאה, אלא אם נרשמה ההעברה לפי סעיף 97 או אם ראה בית המשפט טעם לקבלם.

סייג לקבלת מסמכים המעידים על זכויות מטפחים ת"ט תשל"ד-1974

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) יתקבלו מסמכים כאמור לראיה בכל דיון בדבר תיקון ספר הזכויות על פי סעיף 98.

פרק י"ד: שונות

102. (א) תחילתו של חוק זה, פרט לסעיף 72, היא כתום ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות. (ב) תחילתו של סעיף 72 היא ביום שיוודיע עליו השר, בהודעה ברשומות, לפחות 30 יום מראש.

תחילה

103. (א) מטפח שהגיש בקשה לרישום זכות מטפחים בזן לאחר שכבר קיבל, הוא או קודמו בזכות, אישור על היות הזן זן מומלץ מכוח חוק הזרעים, תשט"ז-1956, מאת מוסד ממשלתי בישראל לפני תחילתו של חוק זה, רשאי לבקש דין קדימה שלפיו יראו, לענין סעיפים 7 ו-9, את תאריך האישור האמור כתאריך הגשת הבקשה לרישום לפי חוק זה, ובלבד שהבקשה לרישום לפי חוק זה הוגשה תוך ששה חדשים מיום תחילתו ונתמלאו תנאים אחרים שנקבעו בתקנות; נתקבלה בקשתו לדין קדימה, יחשבו את תקופת זכות המטפחים מתאריך האישור האמור.

הוראות מעבר

(ב) מטפח שהגיש בקשה לרישום זכות מטפחים בזן לאחר שזכות מטפחים באותו זן נרשמה על שמו או על שם קודמו בזכות במדינת האיגוד לפני תחילתו של חוק זה, רשאי לבקש דין קדימה שלפיו יראו, לענין סעיפים 7 ו-9, את תאריך בקשת הזכות במדינת האיגוד כתאריך הגשת הבקשה לרישום לפי חוק זה, ובלבד שהבקשה לרישום לפי חוק זה הוגשה תוך שנים עשר חודש מיום תחילתו של סעיף 72 ונתמלאו תנאים אחרים שנקבעו בתקנות; נתקבלה בקשתו לדין קדימה יחשבו את תקופת זכות המטפחים מיום שנרשמה זכות המטפחים במדינת האיגוד.

ת"ט תשל"ד-1974

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ובסעיף 102 רשאי השר בתקנות להחיל את הוראותיו של סעיף קטן (ב) לגבי כל מדינה, בין שהיא מדינת האיגוד ובין שאינה מדינת האיגוד, אם ראה שאותה מדינה נוהגת הדדיות בענין זה כלפי ישראל.

* ראה הערה בעמ' 8913.

(ד) שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו בא להעניק סעד על הפרת זכות מטפחים לגבי התקופה שלפני תחילתו של חוק זה.

104. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, ובכלל זה —

- (1) סדרי רישום;
- (2) הנוהל בהליכים לפני המועצה ולפני הרשם לפי חוק זה;
- (3) טופסי הבקשות לפי חוק זה, אופן הפירוט ודרכי הדגמתו של זן בפירוט;
- (4) האגרות שיש לשלמן בעד בקשות המוגשות לפי חוק זה, בעד פעולות הרשם והמועצה, בעד רישום זכות מטפחים וחידושה, ובעד שירותים אחרים לפי חוק זה;
- (5) תשלום בעד חוות דעת או ביצוע מחקר;
- (6) ביצועם, הכנתם להדפסה, והדפסתם, פרסומם ומכירתם של תקצירי פירוטים, של פירוטי זכויות מטפחים ופרסומים אחרים, בידי המועצה או הרשם או מטעמם;
- (7) הוצאת תעודות לפי חוק זה המעידות על רישום זכות מטפחים בספר הזכויות;
- (8) תשלום הוצאות חברי המועצה על השתתפותם בפעולות המועצה;
- (9) תשלום הוצאות לעדים ולמומחים שמסרו עדות או חוות דעת לפני המועצה או הרשם;
- (10) קביעת חלקות נסיון ומעבדות לניסוי זנים חדשים, במסגרת של משרד החקלאות או במסגרת אחרת;
- (11) הנסיבות של הפסקת כהונתו של חבר המועצה.

105. חוק זה יפורסם ברשומות תוך שלושים יום מיום קבלתו בכנסת.

תוספת*

(סעיף 2)

חיים גבתי
שר החקלאות

גולדה מאיר
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* הושמטה מן המהדורה.